

Gdzie to jest?

Radom - miasto na prawach powiatu w centralnej Polsce, w województwie mazowieckim, położone nad rzeką Mleczną.

Jak dojechać?

Radom leży przy drodze S7, ok. 100 km na południe od Warszawy i ok. 200 km na północ od Krakowa.

Początek questu:

Przed bramą wjazdową do starych zakładów RWT. Ulica Wodna 23.

Potrzebne rzeczy:

Długopis.

Czas przejścia questu:

50 minut.

Jak szukać skarbu?

Gra polega na uważnym czytaniu wskazówek zamieszczonych w tekście questu. Twoim celem będzie zbieranie ukrytych po drodze cyfr oraz wykonywanie zadań. Gdy rozwiążesz wszystkie zagadki, na końcu trasy odnajdziesz skarb.

Grafika została udostępniona przez Urząd Miejski w Radomiu, projekt: Dawid Celek.

Opiekun questu:

Centrum Informacji Turystycznej w Radomiu, cit@umradom.pl

Jeżeli zaobserwowałeś zmiany na trasie questu lub brak skarbu - zgłoś to do opiekuna questu. Napisz do nas na kontakt@questing.pl

Więcej questów znajdziesz w największej bazie questów
www.Questing.pl

Projekt „Radom atrakcyjny turystycznie” został zrealizowany w ramach Budżetu Obywatelskiego 2020.

radom
siła w precyzji

mosir
MIĘDZYGOSPODARSTWA I SPORTU

kompletnie abstrakcyjne - w dokumentach z zatrzymań znalazł się przypadek, w którym rzekomo jedna osoba niosła pianino i jednocześnie dwa transporterzy wódek! W protokołach milicjanci wpisywali, co chcieli. Skatowani manifestanci podpisywali wszystko, co kazano. Na zdjęciach dołączanych do akt widać, że zatrzymani w większości zostali brutalnie pobici. Idź dalej, omiń pomnik, na którym napisano

$\frac{14}{1} \frac{39}{4}$ i zmierzaj teraz tam, gdzie strzałka na niebieskim tle wskazuje.

Zmierzaj ulicą $\frac{12}{26}$ aż do najbliższego skrzyżowania ze światłami i tam się zatrzymaj.

O godz. 18 w Warszawie zebrało się biuro polityczne. Edward Gierek wraz ze współpracownikami omawiali sytuację w kraju. Zapadła decyzja o wycofaniu się z podwyżek.

Informacja ta miała zostać przekazana w wieczornym wydaniu Dziennika Telewizyjnego. Zwycięstwo!

Strajkujący nie narażali się na darmo! Udało się osiągnąć to, o co walczyliśmy. Poświęciliśmy się dla całego kraju.

Gierek tej samej nocy podjął decyzję o tym, że manifestantów należy pokazać jako nieznaczącą grupkę chuliganów demolujących miasto, a następnie zorganizować wiece poparcia dla władzy.

W jednej z rozmów telefonicznych z jego ust padły historyczne słowa: „Powiedźcie tym swoim radomianom, że ja mam ich wszystkich w d***e i te ich wszystkie działania też mam w d***e. Zrobiliście taką rozróbę i chcecie, by to łagodnie potraktować? To warchoły, ja im tego nie zapomnę!” W wyniku błyskawicznych procesów pokazowych demonstrantów surowo ukarano. Część z nich przetransportowano do więzień w całej Polsce, inni dostawali „wilczy bilet”, jeszcze kolejni niemożliwe do spłaty kary finansowe.

Wśród ofiar wydarzeń radomskiego Czerwca znajdziemy także Jana Brożynę - wszystko wskazuje na to, że został śmiertelnie pobity przez patrol MO. A także wspomnianego wcześniej księdza Kotlarza, który był nachodzony i bity przez funkcjonariuszy SB, co zapewne przesądziło o jego śmierci w sierpniu '76.

Wynikiem protestów było również utworzenie Komitetu Obrony Robotników - organizacji wspierającej robotników oraz ich rodziny, których pozbawiono środków do życia. Czas zakończyć naszą przygodę, zbierz cyfry z haseł i dowiedz się, gdzie skarb dla Ciebie ukryłem!

Podejdź teraz pod $\frac{1}{2} \frac{3}{4} \frac{5}{6} \frac{7}{9} \frac{10}{11} \frac{12}{13} \frac{14}{14}$ z podobizną $\frac{B}{B}$

- to właśnie ja zostałem tu symbolicznie uwieczniony. Obok Ciebie znajduje się pomnik upamiętniający wydarzenia tamtego dnia. Dnia, który zapoczątkował lawinę zdarzeń i zmian.

Widzisz obok niego $\frac{15}{16} \frac{18}{19} \frac{20}{20}$ € z podobizną modlącego się Papieża?

Wśród herbów odnajdziesz skarb - POŚRODKU jest $\frac{22}{23} \frac{24}{24}$ B Radomia.

$\frac{26}{27} \frac{28}{29} \frac{30}{31} \frac{32}{32} \frac{33}{34} \frac{35}{36} \frac{37}{38} \frac{39}{39}$ lub $\frac{B}{B}$ go w tym miejscu.

To już koniec naszej wspólnej drogi. Bardzo dziękuję, że mi w niej towarzyszyłeś i wysłuchałeś opowieści o tych ważnych dla mojego miasta chwilach.

W towarzystwie zawsze różniej - można więcej!

Zegnaj i zapraszam Cię do odkrycia pozostałych questów w Radomiu.

Miejsce na rysunek

Questing®

RADOMSKI CZERWIEC '76

ZACZEŁO SIĘ
W CZERWCU

'76

ZACZEŁO SIĘ
W RADOMIU

Quest pieszy

RADOMSKI CZERWIEC '76

Witaj, Questowiczu!

Opowiem Ci dziś o wydarzeniach, które wstrząsnęły całym krajem.

O początku zmian. O solidarności i poświęceniu.

Twoim zadaniem będzie nie tylko uważnie czytać moje słowa, ale także rozwiązywać zagadki, z których ukryte litery umieszczone w odpowiednim porządku utworzą hasło końcowe.

Wyobraź sobie teraz 25 czerwca 1976 roku. Było ciepło, słonecznie.

Ale nastroje w narodzie nie były optymistyczne.

Ciężki czas komuny. Rząd ogłosił wczoraj drakońskie podwyżki cen żywności. Już dotychczas było trudno!

Brakowało wielu podstawowych towarów w sklepach.

Pracownicy pierwszej zmiany w Zakładach Metalowych im.

Waltera dyskutowali przed wejściem do fabryki o obecnej sytuacji.

Rankiem robotnicy zaczęli wyłączać maszyny. Dyrektorzy próbowali załagodzić nastroje, obiecując spotkania konsultacyjne. Bezskutecznie.

Ponad tysiąc strajkujących opuściło zakład. Część z nich jechała wózkami akumulatorowymi. Dołączali pracownicy kolejnych zakładów: „Błaszanki”, „Radoskóru” i innych.

Spójrz teraz do góry, rozejrzyj się uważnie. Widzisz duży napis RWT?

Stań do niego plecami. Skieruj się tam, gdzie

znak zamkniętą drogę wskazuje - to ulica $\frac{\dots}{15}$.

Zmierzaj w stronę parku i wejdź w alejkę między drzewa, przy skrzyżowaniu znajdziesz zielony kształt

podobny do hydrantu, z napisem $\frac{\dots}{20 \quad 9 \quad 28 \quad 16}$.

O zwycięstwo i nam chodziło!

Przejdź $\frac{\dots}{30}$ *KIEM* nad Potokiem Północnym, wybierz krętą ścieżkę, gdzie czeka więcej tabliczek z informacjami.

Na skrzyżowaniu idź na wprost - gruntową drogą między zabudowaniami.

Na rozdrożu wybierz ścieżkę wzdłuż płotu, a następnie idź drogą, gdzie jest więcej ławek,

siłownię zostawiając po swej prawej stronie.

Zmierzaj prawie do końca alejki. Zanim jednak dojdiesz do

budynku, wybierz skośną drogę. Na jej końcu widać czerwony $\frac{22 \quad 36}{3}$, on wskaże Ci właściwy kierunek. Omiń mały głaz w pobliżu budynku, między strzelistymi drzewami, aż dotrzesz do pamiątkowej tablicy w barwach patriotycznych.

Podejdź do niej i powiedz: skąd sprowadzono wsparcie dla milicji?

Z Wyższej Szkoły $\frac{\dots}{35 \quad 13}$

$\frac{\dots}{29 \quad 10}$

To właśnie do tego budynku dotarliśmy - siedziby Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Zażądaliśmy rozmów z władzami.

Sekretarz partii oświadczył, że żadne decyzje nie zapadną.

W tym czasie część robotników pojechała wózkami pod znany Ci już budynek RWT. Trzeba było poinformować

tamtejszych pracowników - łączność między zakładami

zablokowano już na początku strajku, aby wieści się nie rozeszły i żeby ograniczyć napływ demonstrantów.

Okazało się, że straż przemysłowa zablokowała bramę

wjazdową.

Kierownicy oświadczyli, że zakłady nie są ze strajkującymi.

Ale przybyli robotnicy nie dali się zwieść, w efekcie czego większość pracowników RWT opuściła zakład i dołączyła

do manifestujących. Rozejrzyj się w poszukiwaniu

kamienno orła na ścianie. Podejdź do niego.

Zobaczysz pamiątkową płaskorzeźbę z wizerunkiem

strajkujących. Odczytaj cytat:

„Dążenie do $\frac{\dots}{18 \quad 33}$ jest wielką $\frac{\dots}{19}$ człowieka.”

Zostaw tablicę za plecami, skieruj swe kroki w stronę dużego

głazu.

Przystań przy nim i odpowiedz na pytanie:

jaka data widnieje przy Poznaniu? $19_{\frac{\dots}{t}}$

Zanim ruszysz dalej, wróć na chwilę do mej opowieści.

Część manifestantów udała się do Zakładów Mięsnych.

Ludzie byli oburzeni faktem, że oni głodują,

półki w sklepach puste, a w zakładach pełne magazyny.

Demonstranci wpadli w szał. Część towarów wynieśli,

część zdeptali, byle nie zostało nic dla partyjniaków.

Przy kościele Świętej Trójcy do demonstrantów wyszedł

ksiądz Roman Kotlarz, pobłogosławił tłum i dołączył do

marszu.

W tym czasie w Warszawie trwały już rozmowy, jak

zareagować - poza Radomiem strajki podjął także Ursus i Płock.

Decyzja: wysłać do Radomia słuchaczy WSO w Szczytnie.

Jednocześnie z Kielc, Warszawy, Łodzi i Lublina wyruszyły oddziały ZOMO, wyposażone w armatki wodne.

Pod siedzibą PZPR grupa funkcjonariuszy po cywilu

wmieszała się w tłum. Zadanie: rozpoznać prowadzących oraz dokumentować ich udział. Mundurowi ruszyli bez broni.

Pierwszy sekretarz - Prokopiak - pod naciskiem

demonstrantów zadzwonił do Komitetu Centralnego,

przekazując postulat: natychmiastowe cofnięcie podwyżek.

Aby zyskać na czasie poinformował nas, że przekaze

informację za 2 godziny.

W Warszawie zapadła decyzja o ewakuacji sekretarza.

Z pomocą tajniaków zabrała go karetka. Fortel się udał.

Przewieźli go do Urzędu Miejskiego, gdzie znajdowała się

Komenda Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej

oraz Służby Bezpieczeństwa.

W tym czasie na lotnisku w Sadkowie wylądowały już

samoloty ze wsparciem ze Szczytna oraz dotarły transporty z armatkami wodnymi. My w tym czasie zorientowaliśmy się,

że Prokopiak uciekł. To rozwścieczyło tłum.

W budynku ktoś podłożył ogień. Zjawiły się oddziały milicji i ZOMO.

Dostali zgodę na użycie siły oraz aresztowanie jak

największej liczby strajkujących. Ruszyli na tłum używając

gazu łzawiącego.

Nie szczędzili pałek i tarcz szturmowych, aby rozgonić

demonstrację.

Zrobiło się gorąco. Przemieszczaaliśmy się chaotycznie.

Każdy chciał uniknąć razów, a jednocześnie nie chcieliśmy dać się przegnać! Nie tak łatwo!

Stań tyłem do głazu, przejdź teraz do pasów na jezdni

i zmierzaj na drugą stronę. Miń wieżowiec.

Skieruj kroki przed siebie tak, aby po przeciwnej stronie jezdni

mieć budynek z czerwonej cegły.

Do odkrytej wcześniej i wpisanej przez Ciebie liczby dodaj 1.

$\frac{\dots}{\dots} + 1 = \frac{\dots}{\dots}$

Zatrzymaj się przy odgadniętym numerze.

Spójrz w górę ulicy.

Nie chcieliśmy dopuścić do przejścia przez ZOMO budynku komitetu.

Kilku strajkujących doskoczyło do stojącej tam, gdzie patrzysz, naczepy z płytami chodnikowymi. Chcieli ją zepchnąć w stronę ZOMO-wców. Niestety, dwóch demonstrantów - Jan Łabęcki i Tadeusz Ząbecki -

nie zdołało uskoczyć na czas i zostało nią przygniecionych.

Poniesli śmierć na miejscu. Ciała zabitych ułożono na wózku akumulatorowym. Jadący robotnicy krzyczeli, że zabiła ich

milicja.

Czas ucieka, ruszaj dalej. Skręć w ulicę imienia noblistki Marii

$\frac{37}{\dots}$ $\frac{\dots}{32}$ $\frac{231/38}{\dots}$ $\frac{23}{\dots}$, gdzie 30 na jezdni.

W naszych działaniach wsparcie kobiet było nieocenione.

Protestowały dzielnie razem z nami.

Przy ulicy odnajdziesz duże $\frac{27}{\dots}$ $\frac{11}{\dots}$

w kolorze $\frac{\dots}{24}$.

Na końcu drogi przejdź przez pasy. Idź wzdłuż ściany

budynku.

Stań pod drzwiami, strzeżonymi przez ptaka - $\frac{\dots}{6}$ $\frac{\dots}{34}$

a ja opowiem Ci nasze dalsze losy.

Udało nam się przejąć ciężarówkę z naczepą i ustawić ją w poprzek drogi, stosując jako barykadę. Podpaliliśmy też

autobus.

Dym osłonił protestujących. ZOMO-wcy wezwali tymczasem kolejne wsparcie. Musisz wiedzieć jedno, wśród demonstrantów

znaleźli się także prowokatorzy, którzy pragnęli zwykłej

„rozróby”.

Zaczęli demolować witryny sklepowe, wynosić z nich towary.

Tłum próbował się wedrzeć również do budynku Komendy

Wojewódzkiej Milicji. To właśnie budynek, przy którym stoisz.

Skończyło się niepowodzeniem. Milicja zaczęła stopniowo zdobywać przewagę. Coraz więcej zatrzymanych przywożono

do Komendy Miejskiej oraz KW Milicji, gdzie czekały „ścieżki zdrowia”.

W podziemiach dzisiejszego UM, na korytarzach, na schodach, ustawiali się przy ścianach milicjanci.

Strajkujący mieli przejść między nimi, dostając ciosy

gumowymi pałkami. Byli kopani i bici.

Co ciekawe, zatrzymań dokonywano między innymi za brudne ręce.

Miało to świadczyć o udziale w demonstracji - rzucaniu kamieni i cegieł. Milicjanci nie brali pod uwagę, że mógł to być po prostu

człowiek wracający z pracy. Zdarzały się także sytuacje